

Foscor a la Ciutat de la Llum

El Govern valencià vol silenciar les queixes constants de l'audiovisual. Presenta la Ciutat de la Llum, un parc temàtic que inclourà lloguer d'estudis com la solució a tots els problemes. Però oculta que això no beneficiarà la indústria local —presonera de la lluita per la subvenció—, malgrat la connivència que part del sector mostra amb el projecte.

Q ualsevol productora de Madrid no accepta fer-se càrrec de cap projecte que necessite un finançament inferior als dos milions d'euros. En canvi, a València, les pel·lícules habituals costen la tercera part d'aquesta quantitat. Per què? Perquè el sector audiovisual valencià està acostumat a patir: viu en la misèria, i es reparteix la misèria. Ací no es pot parlar de repartiment del pastís, sinó de repartiment de les deixalles d'una política que, per ser tan mediocre, resulta cruel.

Un sector amb possibilitats. Un recent i exhaustiu informe de l'empresa de consultoria GPR és l'única manera de prendre el pols a un sector que, fins ara, era difícil de quantificar. L'actuació empresarial de l'audiovisual valencià es desenvolupa, majoritàriament, en el territori propi; l'ocupació laboral directa que genera és propera als 7.000 treballadors (cada empresa, més o menys, dona feina a 12 treballadors); el nombre de professionals vinculats a aquest àmbit és del 0,5% de tota la població valenciana ocupada; la facturació del sector és el 0,8% del PIB autonòmic, i es correspon amb el 8% del total facturat per la indústria audiovisual de l'estat espanyol.

Els analistes indiquen que, dins d'aquest àmbit, al País Valencià hi ha un teixit empresarial suficient que pot adequar-se perfectament als canvis tecnològics necessaris per a expandir la indústria tant com siga necessari. De fet, la demografia i el sector empresarial del territori es troben en un nivell òptim per a potenciar les activitats del sector. Més enllà de l'oci i l'entreteniment, el negoci audiovisual s'amplia a València en els circuits formatius, educatius, culturals i comercials, i, a més, les operadores de

telecomunicacions s'han compromès a fer inversions empresarials d'uns 1.200 milions euros per als propers anys. En total, hi ha unes 600 empreses repartides pertot arreu del País Valencià (el 60% de les quals es concentra a València). L'audiovisual valencià, segons l'informe, factura 465 milions d'euros. El problema és que podria facturar una quantitat deu vegades superior, però té grans dificultats per a optimitzar els recursos. S'enfronta amb un doble obstacle: l'absència d'una política administrativa de suport real i la falta de connexió amb el públic. Però els dos obstacles són, de fet, la mateixa trava.

Barcelona, per exemple, té una indústria pròpia, basada sobretot en la multiplicitat de productores de programes televisius i en les telesèries de producció pròpia. Arreu de l'estat, però, hi ha molts més exemples de dinamisme. La pel·lícula *Solas*, de Benito Zambrano, ha despertat l'interès pel cinema andalús. El País Basc manté una refulgent "escuderia" de directors de cinema en actiu. La televisió gallega compra fins a 240 mil euros de pel·lícules de realitzadors autòctons que anteriorment ja han estat participades pel mateix ens autonòmic. Al País Valencià, en canvi, la major quantitat que paga Canal 9 per la compra de pel·lícules locals no excedeix els 60 mil euros. La xifra és ridícula, però el panorama valencià és tan dur que aquesta compra s'agraeix amb genuflexions.

Pel que fa al camp de treball en el sector audiovisual, hi ha dos seccions clarament diferenciades: la del vídeo, que té com a destinació el programa televisiu o el suport promocional per a l'empresa que contracte els serveis del realitzador publicista, i la del cinema, que normalment es basa en la ficció, tot i que darre-

rament el documental també ha agafat pes. De fet, els productes que realment donen feina són els de ficció, és a dir, les pel·lícules, o, encara més, les telesèries. Els documentals necessiten un equip de quatre o cinc persones, mentre que una pel·lícula o una sèrie televisiva pot precisar un equip de cent persones. En el cas de la sèrie, les cent persones acostumen a treballar en rodatges d'un any sencer, i és per aquest motiu, entre altres, que s'han convertit en un motor real per al sector, des de qualsevol punt de vista professional. Sens dubte, tenen fortuna en qualsevol lloc, excepte ací.

València és un espai sense pràctica, sense creixement professional. Els treballadors de l'audiovisual no poden evolucionar creativament en la millora dels seus treballs perquè la televisió valenciana, després d'experimentar en productes de ficció, com ara telesèries, i no obtenir-ne resultats bons d'audiència, s'ha fet enrere de seguida sense reexperimentar ni en format ni en tècniques. Al Principat s'ha donat el cas contrari; en un inici l'audiència no donava les respostes esperades, però la perseverança ha fet possible millorar el producte i que el públic s'hi identifique. Això ha provocat que les telesèries catalanes siguen avui un èxit que supera en penetració social qualsevol altra oferta.

En canvi, a València, en compte de promoure i millorar la producció pròpia, s'ha optat per acudir a productes de Madrid per potenciar l'audiència. I tot amb diners públics, la qual cosa contravé, a més, i de manera doble, la llei de creació de Ràdio Televisió Valenciana (RTVV). L'ens públic, segons la seua constitució, ha de fomentar la cultura autòctona i el sector audiovisual propi. Només ho fa de manera marginal, i per obligació, comprimint totes les ajudes en Punt Dos, el segon canal de TVV, que té unes baixíssimes xifres d'audiència i al qual pocs caps de televisió donen importància. Punt Dos es nodreix de programes barats i documentals, coses que no donen feina al sector, excepte als actors de doblatge, que s'hi refugien. Però la gent, el que mira, és la germana major, Canal 9, on gairebé tota la programació s'emet en castellà i té origen madrileny. També ho són, sens dubte, els referents d'opinió

Al costat, planol de la Ciutat de la Llum. Els serveis que oferirà estan pensats, essencialment, per als grans grups industrials internacionals. En canvi, no estan pensats per als valencians. Davall, un moment de *Tómbola*, l'escandalós programa de Canal 9 fet per una productora de fora de València, que és exemple de la política anti-sector audiovisual valenciana que practica la cadena pública.

EL TEMPS

periodística o els presentadors dels programes d'entreteniment. Els periodistes d'opinió estan majoritàriament vinculats a diaris com *La Razón* o *Abc*, perquè serveixen de promotors de Zaplana, sobretot ara en la seua desitjada i nova ocupació com a ministre. Els presentadors provenen de l'univers de televisions autonòmiques, com ara *Telemadrid* o *Canal Sur*. Canal 9 accepta aquestes estrelles alienes perquè això comparteix despeses amb altres televisions de la FORTA (Federació d'Organismes de Ràdio i Televisió Autonòmiques), i també perquè comparteix un concepte de

lluita per l'audiència a qualsevol preu que la ubica en l'univers de les televisions comercials, la qual cosa l'allunya del tot, evidentment, de l'essència com a ens públic. El resultat és que l'espectador valencià no té un espai amb referents mediàtics propis al qual es pugui sentir proper, i això dificulta la seua relació amb el producte audiovisual valencià. Així, el contempla com un producte que li és estrany.

Per això, i perquè les vies d'exhibició són escasses, l'espectador valencià té poques oportunitats per mirar qualsevol producte fet ací.

Dalt, rodatge de *Severo Ochoa*, macrosèrie de TVE que es beneficia de les subvencions de Presidència. Davall, una imatge de la pel·lícula *L'illa de l'holandès*, de Sigfrid Monleón, amb èxit de crítica però que el gran públic valencià no coneix.

La Ciutat de les Subvencions. El fet que l'administració estiga obligada a ajudar el sector audiovisual amb certes subvencions no vol dir que el producte s'exhibisca sempre, i menys encara de manera digna. Per exemple, Canal 9 pot comprar una pel·lícula local, però fixa uns preus baixos, que condicionen que la producció de la pel·lícula haja de ser obligatòriament de baix pressupost. I la pot exhibir perfectament a les 3 h de la matinada, només per complir el contracte, però sense que el públic la puga veure.

Malgrat que TVV ha participat amb molts diners en una gran quantitat de pel·lícules espanyoles que només han comptat, per llei, amb un equip mínim de treballadors valencians, el fet d'emetre els productes locals per televisió a hores in-tempestives és ja tot un hàbit en un pa-

El sector té un gran potencial, però els polítics el mantenen sota mínims

norama en què la Conselleria d'Economia i Hisenda ha arribat a deixar sense dotació l'Institut del Cinema, pel que fa als capítols referents a les ajudes a festivals, guionistes i beques.

Enguany, les ajudes de la Conselleria de Cultura no arriben als dos milions d'euros per a tot el sector, quantitat que correspon al preu mínim d'una pel·lícula de pressupost decent. També cal tenir

en compte que els tres milions d'euros en subvencions que la Conselleria de Presidència atorga cada any per a la producció audiovisual que promocióne aspectes culturals valencians sempre van a parar a una macrosèrie de TVE que sols dóna treball a auxiliars i tècnics valencians, i que no beneficia el sector. Algunes d'aquestes són, per exemple, *Blasco Ibáñez*, *Entre Naranjos* o *Severo Ochoa*.

El capital de les productores sempre és de fora de València, però aquestes empreses n'utilitzen altres de valencianes i menors que posen el seu nom com a filials o coproductores. D'aquesta manera, les grans empreses madrilenyes poden optar a la subvenció valenciana. De fet, des que aquest rumor s'ha conegut a Madrid, cada vegada són més les empreses d'aquesta ciutat que tenen delegació o fan acords amb productores valencianes perquè els servequen de pantalla per a les subvencions.

Mentrestant, el sector local segueix en coma, sense optar a subvencions raonables, i sense possibilitats lògiques d'exhibició. El Govern només ofereix com a opció la creació de la Ciutat de la Llum, un enorme terreny —de 800.000 m²— de lloguer d'estudis, amb part aquàtica per filmar escenes d'acció, i que comptarà, a més, amb un parc temàtic. Serà ubicat a Alacant, a 200 quilòmetres del nucli valencià, on es concentra la base del sector, i s'ensuma la possible participació de la Paramount, que ja té interessos també a Terra Mítica. El PP diu que això salvarà el sector valencià d'aquesta situació. Ara bé, cal destacar dos detalls: un, la inversió és de 84 milions d'euros, quantitat amb la qual es podria ajudar molt més amb altres projectes les 600 empreses de què hem parlat —ja que aquestes majoritàriament no necessiten un "hiperplató"—, i dos, aquestes empreses no podran utilitzar la Ciutat de la Llum, perquè el preu del lloguer d'un d'aquests platós és el que equival al pressupost d'una de les pel·lícules que aquestes empreses produeixen.

És, per tant, això, una salvació? Sembla clar que no precisament per al sector, excepte en cas que els productors hi tinguen també interessos immobiliaris.

Joan M. Oleaque